

REDACTOR
DR. ALEXANDRU RUSU

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ—JUDEȚUL ALBA DE JOS

MANUSCRISELE NU SE
— INAPOIAZĂ. —

Unitatea

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 50 Lei
Pe 6 luni . . . 26 Lei
Pe 3 luni . . . 14 Lei

Numărul 1 Leu

Pentru inserate se plătește 3 lei de șir garmond.
La publicările ulterioare se soțotește taxa jumătate.

Serbările consacării episcopicești.

Suflete înțelegătoare — Adevăruri eterne — O prețioasă mărturisire în favorul bisericii noastre.

Serbările din Dumineca trecută, ale consacării întru episcop a noului mire al eparhiei Lugojului, au fost, ca și cele dela 3 (15) Maiu, un prilej pentru a se pune de nou în lumină adevăruri și fapte, cari ating Blajul nostru și biserica lui.

Intre acestea trebuie să însemnăm, neapărat la locul întâiu, personalitatea superioară a celui care a fost în centrul acestor serbări: p. episcop Dr. Alexandru Nicolescu. Înaltele lui concepții despre rosturile noastre ca neam și biserică, puterea lui extraordinară de muncă și mai ales dragostea nemărginită cu care înțelege să se pună în serviciul celor mai sfinte idealuri, nouă ne sunt de mult cunoscute. Căci dacă la 1918, cu prilejul alegerii de mitropolit, deși încă foarte tânăr, a obținut un frumos număr de voturi și dacă acum numirea lui de episcop a produs în toate cercurile provinciei noastre bisericești bucurie sinceră, înseamnă, că nu numai cei ce l-au lansat și sprijinit înaintea factorilor hotărâtori la această numire, ci întreaga provincie noastră bisericească a înțeles, că p. Nicolescu trebuie ridicat între aceia, cari sunt chemați să îndrume, cu autoritate și putere de arhieru, destinele bisericii noastre. Dar la această înțelegătoare recunoaștere a vredniciei sale, serbările de acum au mai adăugat și altele nouă. Sunt elogiile ce i-s'au adus din partea bisericii latine prin rostul episcopului Majlath, și cu deosebire aprecierea atât de favorabilă care i-a venit dela spiritul pătrunzător al dlui C. Banu, ministrul cultelor și artelor. Ambele acestea confirmă deoparte veracitatea părerilor bune ce existau pentru el în biserica noastră, iar de altă parte constituie o grăitoare dovadă pentru atmosfera curată și înălțătoare a Blajului și a bisericii sale, din care pot să răsară personalități atât de distinse.

Ca un alt moment important al acestor serbări însemnăm relieful rolului cultural și național al bisericii noastre, făcută de data aceasta din partea unor marcați membrii ai bisericii ortodoxe. Cu deosebire se impune dintre declarațiile referitoare aceea a fostului ministru C. Brediceanu, care a ținut să accentueze, că „occidentalizarea” clerului și a poporului român s'a făcut incontestabil prin biserica română unită. „Chiar și biserica română ortodoxă, spunea acest vrednic fiu al Banatului, s'a rupt de biserica sârbească numai sub impulsul puternic al latinității venite dela Roma” prin mijlocirea acestei biserici.

Dacă mai încreștăm apoi cuvântările rostite în catedrală din partea mitropolitului și a noului episcop, prin cari rostul și menirea națională a bisericii noastre se incopie cu

măestrie de viața minunată a harului, îndreptând prin ele atențiunea întregii biserici asupra acestor largi câmpuri de muncă rodnică, va putea să înțeleagă originea, că de fapt serbările din Dumineca trecută trebuie socotite ca un adevărat eveniment al vieții noastre publice. Iar Preasfințitul Nicolescu, care prin vredniciile sale a ridicat atât de sus nimbul acestor serbări, poate fi mândru, că ziua consacării sale a putut să înscrie astfel o nouă pagină de strălucire în istoria bisericii noastre. „Vrednic a fost” să fie îmbrăcat cu vesmântul arhieriei și „vrednic este” o spunem din tot sufletul, să ne ocupăm aici ceva mai pe larg de această frumoasă și înălțătoare ziua de praznic.

* * *

Ajută și Ceriul.

Ca și cu alte prilejuri, când zilele noastre de praznic au adus câte o zi senină între multe zile de ploaie, ziua de 18 Iunie încă a fost pare-că anume lăsată de Dumnezeu frumoasă și curată pentru a nu împiedeca desfășurarea serbărilor în toată splendoarea lor.

Oaspeții.

Au sosit, cea mai mare parte, cu trenurile de Sâmbătă sară, când au venit și Preasfințitul arhieriei de Oradea-mare și Gherla, cu suitele lor. Mulți, cu deosebire cei dela distanțe mai mici, au sosit Duminecă dimineața. Tot atunci a venit și d. C. Banu ministrul cultelor, însoțit de d. Dr. Z. Păclișanu, inspector general și de secretarul său personal. Cu deosebire a fost bine reprezentată dieceza Lugojului, dintre fiii căreia însemnăm pe următorii: Ioan Boroș, vicar capitular, canonicii N. Muntean și Dr. N. Brânzeu, protopopii Poruțiu, Muntean, Ienea, Dr. Marianescu, apoi preoții Dr. Fireza, I. Nicolescu, S. Ionaș, S. Popa, A. Pop, I. Cismaș, N. Todoran, I. Mărilă, T. Chira, ieromonahul dela Prislop Augustin A. Pop și alții. Clerul din afară al arhidiecezei a fost reprezentat prin protopopii V. Pop, Ariton Popa, V. Urzică, I. Bucur, G. Pop, G. Dănilă, M. Hodărnău, P. Suciș, I. Lita și foarte mulți preoți, între cari unii dela distanțe foarte mari. Mai amintim pe fruntașii lugoieni Valer Branișce, Caius Brediceanu, Dr. A. Văleanu, Dr. Iuliu Moldovan, Dr. Aug. Giurgiu, pe prof. univ. Aug. Maior, deputatul Dr. Manu, adv. Dr. E. Truția, dd. S. Reteșan, Dr. Lupu, S. Cotta, L. Moldovan ș. a. Nu putem uita firește corul „Lyra” dela Lugoj, de sub conducerea p. I. Băcău, și rudeniile noului episcop, în frunte cu iubitul său frate Aurel și cu venerabilul său unchiu, octogenarul p. Doboreanu din Corbu. Afară de gazetele locale, presa a fost reprezentată prin corespondenți

dela „Infrățirea” (Cluj), „Viitorul” (București) și „Lupta” (Lugoj).

Podoabele catedralei.

Din inițiativa p. Bălan, curatorul catedralei, și a „Reuniunii Femeilor”, catedrala Blajului a fost cu prilejul acesta o adevărată grădină de flori și o expoziție de covoare, minunat aranjată. Cu deosebire altarul, simbolul miresei, cu care avea să se logodească simpaticul mire, a fost împodobit ca poate nici când până acuma. Iar „Vulturul” cu aripile-i întinse în fața iconostasului împrumută întregului o atmosferă deosebit de sărbătorească.

Consacrarea.

La orele 8¹/₂ pornește dela mitropolie, ca în zile de sfinte Rusalii, procesiunea solemnă, care aduce pe arhierii, în sărbătorească dangăt de clopote, la catedrala tixită de lume. Primiți cu un puternic „Intru mulți ani!” a corului „Lyra” din Lugoj, arhierii ocupă tronurile și se dispune cetirea bulilor papale, după cari urmează obișnuitele profesiuni de credință ale noului episcop. După o scurtă rugăciune, prin care i-se dă toiagul arhieresc, se începe sf. liturghie slujită de toți arhierii. La începutul ei sosește și p. episcop Mailath, însoțit de canonicul Zomora, tocmai bine pentru a fi martor la simbolicul act al consacării înseși, care se îndeplinește înainte de cetirea apostolului. În cursul ingenunchierii, când mitropolitul citea cu glas înalt forma hirotoniei episcopicești, în sute de inimi se repeția în taină rugăciunea spusă cu căldură, ca Dumnezeu să-i ajute. Iar la cuvântul întrebător de „vrednic este”, a răspuns cu acelaș cuvânt și cu adâncă convingere nu numai corul, ci asistența întreagă.

Noul Pontificante.

Curând după aceasta se aude din ușa altarului vocea debilă, slăbită parecă și mai mult de povara mitrei arhiericești, a noului episcop, care dă prima lui binecuvântare întreită: „Pace tuturor!” Se citește apoi apostolul și Evanghelia, atât de nimerită: cu alegerea lui Andrei și Petru, cărora Domnul le promite „că-i va face vânători de oameni”, și se urmează liturghia solemnă, având în fruntea altarului, ca arhieru principal, pe noul Preasfințit al Lugojului. Cântările se dau cu multă precizie din partea corului „Lyra”, care atât ca ansamblu, cât și prin soliștii bine aleși, a fost cu adevărat la înălțime. Deosebit a plăcut „Pe tine te laudăm” și „Priceasna”.

Cuvântul mitropolitului.

După rugăciunea amvonului, p. mitropolit arată pe scurt, dar în cuvinte pline de laude adânc simțite, activitatea de până acum a noului episcop, adresându-i apoi o cuvântare plină de sfinte îndemnuri pentru viitoarea lui misiune arhiericească. Intreagă lumea caută fericirea, spunea p. mitropolit, și o caută pe căi atât de felurite și atât de nepotrivite pentru atingerea ei, înăut este o adevărată artă a ști

cum trebuie să îndrumăm sufletele spre cărarea cea adevărată, care singură poate să dea odihna și pacea după care însetează, cum spune sf. Augustin, sufletul omenesc, fără să aibă odihnă până o găsește: Dumnezeu. Sufletul omului este ca un pădureț, care trebuie nobilitat și nobili-

tatea lui este chemarea noastră a clerului și în primul loc a episcopilor. Cu armele credinței, ale nădejdi și ale iubirii, pe care va trebui să le folosească cu orice prilej, cu adevărat „cu vreme și fără vreme”, va putea dobândi sufletele ce-i sunt incredințate.

Vorbirea Preasfințitului Nicolescu.

Vădit emoționat de cuvintele elogioase ale p. mitropolit, noul episcop începe prin a spune, că dacă toți credincioșii trebuie să trăiască viața harului, cu atât mai vărtos trebuie s'o facă aceștia preoții și episcopii, prin cari se revarsă această viață și asupra credincioșilor. Vorbind apoi de deosebirea dintre ordul natural și supranatural, spune următoarele:

Ordul natural.

În ordul natural după plastică frază a sf. Pavel, toate făpturile „viează, se mișcă și sunt în Dumnezeu” (Fapt. Ap. 17, 29). „Toate prim-trânsul s'au făcut și fără de dânsul nimic nu s'a făcut ce s'a făcut” — zice sf. Ioan — și „Întru dânsul vieața era” (Ioan 1, 3—4). Dacă Dumnezeu n'ar fi aruncat sămânța, dacă n'ar fi lucrat el câmpul de sămânătură al lumilor, al stelelor, al luminii, al vieții, al elementelor și n'ar fi făurit puterile naturale, ce am fi noi toți? Ce ar fi universul? Nimic!

Toate lucrurile din lumea văzută mă înalță așadar la Dumnezeu cași scara lui Iacob, dela microb, dela firisorul de iarbă ce se leagănă în vânt și până la cerul acesta, imenz clopot de elestar cu soarele drept limbă, ce bate clipe de lumină.

Dar cu atât mai vărtos mă ridică la Dumnezeu, în avânt sublim, ordul supranatural, instituit nemijlocit din partea lui Dumnezeu. Și dacă mă încântă contemplarea acestei lumi văzute, contemplarea ordului supranatural mă farmecă, mă vrăjește deadrepul.

Ordul supranatural.

Ce mi spune credința sprijinită pe toate motivele credibilității, cât e cu neputință să nu te supui neprejudicat? Îmi spune, că Dumnezeu plecând ceriurile, însuși în persoană s'a scoborit în mijlocul nostru. S'a făcut ca unul din neamul nostru, a luat sângele arteriilor noastre, respirația piepturilor noastre, s'a scoborit la nivelul nostru, a împărțit mâncările noastre, a adoptat graiul nostru, a bătătorit pământul nostru, s'a asociat lucrului mânilor noastre, ne-a purificat simțemintele, ne-a sfințit voințele, cum zice Mercier, a devenit fratele nostru, ne-a împăcat cu Dumnezeu arătându-ni-l de Tatăl nostru cel din ceriuri.

Îmi spune aceeași credință, că după ce s'a făcut ani de-a rândul soțul văzut al existenței noastre pământești, îmbogățindu-ne cu înțelepciunea de sus a învățăturilor și moralei sale cerești, depuse și azi în codicele nemuritor al Evangeliilor și scrisorilor apostolice și propovăduite de biserica sa în lungul și largul lumii, a devenit Răscumpătorul nostru pe lemnul crucii.

Mai mult! A voit să-și perpetueze până și jertfa de un preț nemărginit de pe Cruce până la sfârșitul veacurilor pe altarele noastre prin mâinile preoților Legii noi, a voit să devină soțul nedespărțit al exilului nostru pământesc în sfânta Euharistie; și re'nouitorul, izvorul veșnic viu al vieții noastre pământești în sfânta împărțanie, dându-ni-se de hrană și chiezeșie a nemuririi și făcând astfel din bisericile noastre tot atâtea Viflaimuri cerești, adevărate căși ai pâinii îngerilor. Ce bine reasumă toate acestea frumosul irmos al bisericii noastre, când spune de Hristos: „Că de demult pentru noi pe cum suntem noi făcându-se și odată pe sine Părintelui său de jertfă aducându-se, pururea se

junghie, sfințind pe cei ce se împărtășesc. Câte cuvinte, atâtea adevăruri adânci!

Realitatea și idealul.

Se zice și pe dreptul, că realitatea n'atinge niciodată idealul. O singură dată s'a desmîncit această frază. În Isus Hristos am văzut și vedem idealul cel mai sublim. o realitate vie. Aceste două sunt legate în unitate indisolubilă. În și prin el doară: „Milă și adevărul s'au întîmpinat, dreptatea și pacea s'au sărutat.” „Adevărul din pământ a răsărit”: adevărul substanțial ipostatic, dumnezeesc, și „dreptatea din ceriuri a privit”, — dreptatea veșnică. În Isus, repet, găsim visul nostru de aur devenit realitate dulce, ce înviează pulsul de viață al individului singuratic care se pune în contact cu Dânsul, pulsul de viață al omenirii ce se paște din învățăturile sale, se închină schiptrului domniei sale și-și ține de-un titlu de glorie a-i pregăti cale de triumf în inimi: sanctuare vii ale dumnezeirii. Mai este neam fericit ca neamul nostru, înrudit cu Dumnezeu, încuserit cu ceriul, în mijlocul căruia și-a făcut dumnezeirea deapururi sălaş! Nu trebuie oare să se lumineze fiecare suflet ca și-un nou Ierusalim peste care a strălucit slava Domnului, și să se buceure Sionul, înțeleg sufletul: cetățuia Spiritului Sfânt, care a primit prin Hristos ce i-se împărtășește trupește, plinirea harurilor Spiritului Sfânt?

Iubirea față de Dumnezeu.

Revenind apoi asupra datorinței ce revine oricărui arhieru de-a trăi o adevărată viață a harului, stăruie mai pe larg asupra conținutului acestei vieți, rezumate atât de plastic din partea Mântuitorului în formula atotcuprinzătoare: a iubirii de Dumnezeu și a iubirii de aproapele. Asupra celei dintâi insistă parafrazând cuvinte de ale vestitului orator francez Bossuet, pentru a continua pe cum urmează despre

Iubirea față de aproapele.

Făgăduesc iarăși, că-l voi iubi pe de aproapele meu ca pe mine însumi.

Deci, potrivit vremilor de acuma, voi fi sprijinitor al patronatelor, al sindicatelor creștine, al apostolatului rugăciunii, al asociațiilor creștine de tot soiul, al congregațiilor diferite de bărbați și femei, al sodalităților, al reuniunilor mariane de femei, tineri, școlari; voi sprijini pe toate căile presa noastră creștină, un imperativ categoric al zilelor noastre, precum și publicațiile de această categorie; voi ține exerciții spirituale cu clerul meu, misiuni populare în mijlocul fiilor miei, pe cari li voi cerceta rând perând ca să le cunosc de aproape nevoile și lipsurile toate, și să le vindec cu darul lui Hristos. Voi combate alcoolismul, imoralitatea ce o propagă cărțile perverse, presa venală, cinematograful și teatrul frivol, jocurile de prost gust, voi combate socialismul anarhia și spiritul de revoltă ce se propagă pretutindeni și ruinează mii de suflete, nimiceste familia, temelie societății, repet, le voi combate eu cuvântul și cu peana, cu orice prilej mi-se va îmbia. Nu poți sădi viață supranaturală într'un câmp plin de spini, mă răcini și polomidă. Mă voi face deci tuturor toate, ca pe toți să-i câștig lui Hristos, împăratului nemuritor al veacurilor.

Pentru realizarea programului.

Arată apoi, că acest program nu se poate realiza decât cu ajutorul lui Dumnezeu și în de-

plină armonie cu împlinirea datorințelor față de ceice din voia și mila lui Dumnezeu sunt puși ca locuitori și reprezentanți ai lui pe pământ: ascultarea față de cei mai mari.

Față de Sf. Scaun al Romei.

Înainte de toate îmi exprim deci cel mai profund devotament și alipire fiască față de tronul cel mai strălucit al lumii, față de Scaunul Apostolic al Romei, stăpânul tuturor apostoliceștilor lui Dumnezeu bisericii, față de persoana ce este verhovnicul apostolilor, urmașul sfântului Petru, Papa Piu XI. Știu, că în dânsul rezidă unitatea bisericii ca'n izvorul său, și că noi episcopii datorință sfântă avem să ne grupăm în jurul lui, pentru a duce lupta împotriva necredinței, pentru a secera învingeri nu în mod violent și sângeros, așa de protivnic spiritului lui Hristos, ci cu armele duhului. Făgăduesc a-i fi ostaș credincios în bine și'n rău, cu atât mai vărtos, că biserica românească dintru început a fost unită — cum spun toți istoricii noștri mari — cu părintele creștinătății; așa s'a trezit la viața harului: în nemijlocită supunere canonică față de dânsul; și numai vitregimea timpurilor a fost rupt-o dia brațele mamei sale, schimbându-i până și caracterul latin-roman: moștenire scumpă dela strămoși.

Dar la urma urmelor esența lucrului stă în credință și nu în forme. Acolo-i sufletul, aceste-s numai haina și haina se schimbă după timpuri și necesități, și nu eu voi fi acela, care disprețu-i-voiu haina de acuma orientală a bisericii mele, ritul său răsăritean așa de maestos, și venerabil, alcătuit și el de sfinți părinți teofori. Dimpotrivă el este mijlocul suveran prin care noi Românii, popor latin, facem puntea de trecere între Apus și Răsărit și mijlocim poarelor răsăritene civilizația, cultura, credința fraților noștri latini, cari au avut supremația culturii lumii în trecut și sperăm că vor avea-o și'n viitor. — Stând însă esența lucrului, cum am zis, în credință, păzi-voiu înainte de toate credința Romei ca pe un clenodiu scump, ca pe mărgăritarul de mare preț pentru care trebuie să ne vindem tot ce avem, numai să-l putem avea și păstra curat și neatins.

Iubirea de neam și țară.

Dela Roma gândul mă poartă în mod spontan la neamul meu. Doară Roma însăși îmi dă pilda cea mai clasică și frumoasă a iubi neamul. Cine a lucrat mai mult pentru libertatea și independența popoarelor, dacă nu chiar Roma? Nu-i în deobște cunoscută atitudinea Romei față de cauza neamului irlandez și polon? Și ca să nu rătăcesc în vremuri preistorice, cum s'ar zice, defunctul Pontific al Romei, de veșnică amintire, Benedict XV, n'a proclamat el în fața lumii întregi în 28 Iulie 1915, dreptul la viață și existență al singuraticelor națiuni, enunțând principiul: „Națiunile nu mor; umilite și oprimate, poartă înfiorate jugul ce li-s'a impus, pregătind revanșul și transmițând din neam în neam o tristă amintire de ură și răzbunare?” — Da! E sf. Scaun Apostolic al Romei, care mă îndeamnă, cu exemplul și vorba ca să-mi iubesc neamul, acuma întregit între hotarele sale etnice și naturale, pe cât au îngăduit necesitatea de fier a împrejurărilor vitrege.

Cu acest prilej sărbătorec al vieții mele îmi reamnesc deci și mărturisesc pe față sentimentele mele de nesfârșită dragoste de neam. Voi fi deapururi loial față de ceice dețin și conduc destinele neamului, față de glorioasa familie domnitoare și augustul său cap, Maestatea Sa Regele Ferdinand, precum și față de guvernul său legal, colaborând cu dânsii pentru consolidarea statului și înflorirea poporului, firește în limita sferei mele de activitate.

Față de mitropolit și arhieriei.

Indreptându-se apoi către Preasfințitii, cari l-au ridicat la treapta arhieriei, le mulțumește din inimă, făgăduind mitropolitului ascultare canonică, iar fraților episcopi întreg sprijinul de care este capabil întru promovarea sfințelor lui Dumnezeu biserici. Pe urmă rostește următoarea

Rugăciune de încheiere.

Iară tu, Doamne al puterilor, Părinte preamilosiv, revarsă binecuvântarea ta asupra tuturor fiilor sufletești, cari sunt de față la acest solemn act al vieții mele și-i binecuvântă și-i arată moșteni ai împărăției cerurilor.

Tu toate alcătuitu-le-ai cu cea mai mare înțelepciune și armonie. Tu așezat-ai în natură admirabila circulație a apei. Tu așezat-ai în trupul nostru circulația sângelui ce pornește dela inimă și la inimă se întoarce: o capo d'operă.

Daș' mult mai minunată este circulația voită de Tine în ordul supranatural. Omul dela Tine a ieșit și, întors dela rătăcire, cu Tine s'a împrennat în viața aceasta prin Hristos, piatra de unghiu, pentruca cu Tine să se împreuneze în mod statornic în vizlumea fericitoare a ceriului, pe vecii vecilor.

Dă-ne deci nouă tuturora să împlinim circulația, cursul sau curgerea ce ne-ai hotărât din vece. Să ajungem adecă la Tine: *viața de veci*, dupăce dela Tine: Inceputul, am ieșit (și Adam a fost a lui Dumnezeu) — sufletul doară tu ni-l-ai creat — și prin Tine, Fiul tău: *calea, adevărul și viața*, fost-am mântuiți de moartea sufletească. Amin.

Recepțiile.

Soarele trecuse de amiază, când s'au sfârșit ceremoniile din catedrală și cu toate acestea lumea a rămas până în capăt. Au urmat apoi recepțiile dela curtea mitropolitană. Cei dintâi cari au ținut să felicite pe noul episcop au fost Lugojenii, în numele cărora a vorbit pâr. *Boroș*, vicarul capitular, exprimându-și dorința de-al putea vedea cât mai curând în mijlocul clerului și al credincioșilor săi. După Lugojenii noiei sale patrii s'au prezintat reprezentanții patriei de până acum a Preasfinției Sale, trimișii *Tulghesului*, unde s'a născuși și *Teiușului*, unde a petrecut cu drag atâtea momente fericite ale vieții sale. În numele lor au vorbit primpretorul Cotta, preoții Branea, Suciș și protopopul Urzică. S'a mai vorbit în numele capitlului din care a ieșit și a institutelor din Blaj (*Dr. Is. Marcu*), a diferitelor reuniuni (*Dr. Ioan Bianu*), a administrației (*Dr. T. Denghel*), a fostului minister al Ardealului (*Dr. C. Brediceanu*), a orfelinatului (*A. Pop*), precum și în numele presei (*Dr. Al. Rusu*). Pâr. episcop a răspuns tuturor, mulțumindu-le și asigurându-i, că va căuta să lucreze și pe viitor din toate puterile pentru binele bisericii și a neamului. Cât privește presa, *pentru a arăta, cât de mult ține la întărirea ei*, a declarat, că *întru amintirea zilei de azi*, din toată sărăcia sa și cu toate cheltuelile ce a avut acum de curând, a *subacris douăzeci mii Lei la societatea „sf. Unire“*.

Banchetul.

Masa principală s'a dat la mitropolie (pentru 60 persoane), iar alte două mese (pentru câte 100 persoane) au fost la Seminarul teologic (pentru preoțime) și la internatul de băieți (pentru corul „Lyra“, Tulgheseni, Teiușeni, ș. a.). Pretutindeni a stăpânit cea mai bună dispoziție, spunându-se mai multe toast. La mitropolie a vorbit pâr. *mitropolit Vasile*, pentru Papă și Rege, propunând a li-se trimite câte o telegramă, iar pâr. *episcop Frențiu* și pâr. *episcop Mailăth* pentru noul episcop. Tot pentru noul episcop a vorbit în numele guvernului și

d. ministru Banu.

Se bucură din inimă de fericita alegere ce s'a făcut în persoana pâr. Nicolescu, care ofere cele mai strălucite garanții, că va desvolta o rodnică muncă spre binele țării și a neamului. Mișcările sociale cari frământă omenimea se pot asemena unui vulcan, care amenință mereu să arunce din adâncimi flăcări aducătoare de moarte. Și în fața acestora ni-se impune să ne ațintim ochii asupra coloanelor de lumină ce se ridică în întuneric, dintre cari cea mai însemnată este desigur renașterea spiritului religios prin biserică și oamenii ei. Intre aceia, pe cari se poate conta pentru reacțiunea religioasă ce trebuie să pornească și la noi contra materialismului abject, este și noul episcop, în care — dupăcum apare și din „strălucita-i vorbire“ — inteligența este imperechiată cu o mare putere de muncă. Nu mai puțin importantă este însă și credința-i adâncă cu minunata-i înfloreșcență a dragostei creștine, care ne-a înălțat până la pragul dumnezeirii. Din complexă personalitate a pâr. Nicolescu se desprinde însă și un mare patriotism și aceasta este o nouă garanță, că Lugoju românesc se poate felicita pentru ceea ce câștigă într'ansul.

Alte toast.

S'a ridicat apoi noul episcop, mulțumind tuturor și cu deosebire ministrului Banu pentru cuvintele ce i-s'au spus; arătând că ce a făcut până acum, a fost dator să facă, și că întreaga sa activitate viitoare, creștinească și românească, se va depune în semnul aceleiași concepții creștine, care nu înțelege să-și facă un merit din ceea ce i-a fost dator să facă. Pâr. *Dr. I. Marcu* a felicitat corul episcopesc, în numele căruia a răspuns pâr. *episcop al Gherlei*.

O mărturisire prețioasă.

Mult au plăcut cuvintele dlui *Dr. Caius Brediceanu*, fostul ministru al Ardealului, care felicitând pe noul episcop a spus că „deși este ortodox se închină în fața bisericii române unite, care ne-a occidentalizat clerul și prin aceasta a contribuit nespun de mult la occidentalizarea poporului nostru. Și dacă biserica ortodoxă română s'a rupt în sfârșit de cea sârbească, aceasta încă s'a făcut numai sub impulsul puternic al latinității venite dela Roma“.

Concertul festiv.

Sara, la orele 18, corul „Lyra“ a dat în cinstea noului său patron un frumos concert cu puncte de Murășanu, Muzicescu, Bena, Kiriac, Mozart și Vidu. Ca și la liturghie, prestațiile acestui cor au mulțumit toate așteptările și pâr. *Ioan Băcău* poate fi mândru că duce steagul frumos și curat al „Lyrei“ încununat cu o nouă și foarte prețioasă podoabă: inima episcopului Nicolescu, pe care a câștigat-o pentru toate acțiunile sale din viitor. Muzicant el însuși, cum a spus de încheiere pâr. mitropolit Vasile, Preasfințitul Alexandru a ținut să aprecieze în deplină măsură câștigul ce-a avut această ziua de praznic pe urma jertfei aduse de coriștii veniți din Lugoj.

Revistă bisericească.

Marti în 20 Iunie s'a făcut din partea mitropolitului Vasile, cu asistența tuturor episcopilor provinciei noastre bisericești și în fața unui număr public, *binecuvântarea temelilor Atelierelor Orfelinatului nostru din Blaj*. Cu acest prilej pâr. mitropolit a reinviat pe scurt inceputurile mișcării pentru înființarea Orfelinatului, arătând cum din nimica s'au

putut face, cu puterea lui Dumnezeu, lucruri deosebit de frumoase. Documentul ce s'a așezat în pietrele de temelie îl vom publica, cu titlu de document, în numărul proxim.

Luni și Marti, în 19—20 Iunie c. s'a ținut în Blaj *ancheta bisericească*, convocată de ministerul cultelor, în cauza raporturilor dintre stat și singuraticile confesiuni ale țării. Afară de întreg corul episcopesc al provinciei noastre și de experții ministerului au participat la ea canonicii Dr. I. Marcu, Ios. Hossu, Dr. A. Chiețan, Iac. Popa, Dr. I. Bălan și Dr. V. Macaveiu din Blaj, Io. Boroș, Nic. Muntean și Dr. N. Brăzeu din Lugoj, Dr. O. Domide dela Gherla și Dr. G. Miculaș din Oradea-mare, apoi profesorii Dr. I. Sâmpălean, Ștefan Roșianu și Dr. A. Rusu din Blaj și notarii consistoriali Dr. I. Marianescu din Lugoj și V. Barbul din Oradea-mare. Asupra acestei anchete căreia însuși d. ministru i-a dat „deosebită importanță“, vom reveni.

O *anchetă similară* s'a ținut Marti în 20 Iunie c. și la Alba-Iulia, cu reprezentanții *eparhiilor latine din Ardeal*. Afară de episcopul Mailăth au mai participat la aceasta episcopul Glattfelder din Timișoara, vicarul general Bjelik dela Oradea-mare și canonicul Hămon, ca reprezentant al eparhiei latine din Satu-mare.

Dintre multele *telegrame de felicitare*, adresate noului episcop al Lugojuului, reținem pe aceea a Nuntului apostolic din București. Ea are următorul cuprins: „Corde praesens hodiernae consecrationi illustris viri Alexandri Nicolescu omnibus gestio laetitias votisque, adpraecans amico ex primis inter Rumenos hodie in episcopatu fratri veneratissimo abundantia divini Spiritus charismata ad romanam Fidem in rumena gente dilecta lumine doctrinae et apostolatu caritatis fovendam“.

În legătură cu *măsurile ilegale luate de guvern în cauza școlilor confesionale*, Ordinariatul de Lugoj dispune mai nou, că oficiile protopopești să nu admită nici un control al averilor școlare „până când nu se va trata chestia școlară pe bază legală cu autoritățile bisericești superioare“.

Gazeta maghiară „5 órai Újság“ din Cluj scrie în numărul său din Dumineca trecută, că *biserica ortodoxă a României s'ar ocupa serios cu chestiunea unirii cu Roma papală*. Mișcarea ar fi pornită din cercurile universității din Cluj. „Infrățirea“ liberală de acolo este însă în contra acestei „infrățiri“, găsind că lucrurile acestea ar putea fi socotite ca „discuții inoportune“. — Ne-ar plăcea să știm, dacă le găsește inoportune din punct de vedere politic, ori doară numai din acela al unei „infrățiri“ cât mai desăvârșite.

Persecuțiile Sovietelor contra bisericii ortodoxe au luat, după știrile mai noue, un caracter deosebit de amenințător. În legătură amintim, că, dupăcum reiese dintr'un comunicat al Vaticanului publicat în „Osservatore Romano“, sf. Părinte a intervenit pentru patriarhul Tichon încă în 14 Mai și a declarat că este aplicat să răscumpere, în caz de nevoie, pentru a ajuta pe înfometății ruși, odoarele bisericești sevestrate de Soviete, lăsându-le ca depozit în folosul bisericii ortodoxe.

În legătură cu politica antibisericească a Sovietelor, episcopii ruși din Polonia, cari au recunoscut până acum șefia patriarhului dela Moscova, au proclamat *independența bisericii rusești ortodoxe din Polonia*.

Uzinele de Fier și Domeniile din Reșița S. A.

Inștiințare.

Aducem la cunoștința acționarilor, că dividendul de 100 Lei pentru cuponul 1921 al acțiunilor noastre va fi plătit, cu începere de la 1 Iulie 1922, fără scăderea impozitului pe dividend:

La București: Banca Marmarosch Blank & Co. S. A. și Creditul Technic.

La Sibiu: „Albina” institut de Credit și de Economii.

La Timișoara: Banca Timișoarei și Societate Comercială pe Acțiuni.

La Cluj: Banca Agrară.

Săptămâna politică.

Deschiderea sesiunii extraordinare a parlamentului, din Lunia trecută, a ridicat viața noastră politică de nou la suprafață. Deși de foarte scurtă durată, această sesiune, venită după ultimele alegeri parțiale, făcute de același d. Văitoianu, după cunoscuta rețetă, a trezit lumea de nou la realitatea crudă a unui „parlamentarism” răsufat și ridicol, contra căruia, din cauza evenimentelor mari din politica externă, opoziția n'a putut lua încă măsurile cerute de cel mai elementar simț de dreptate.

— Fără nici o opoziție, parlamentarii liberali s'au intrunit deci pe câteva zile ca într'un club al partidului, votând după normele de rigoare ale disciplinei cazone tot ce generalii (militari și civili) din guvern le-au impus să voteze. *Lucrările de formă ale acestei sesiuni* se pot cuprinde în: ratificarea angajamentelor luate în străinătate de d. Vintilă Brătianu în legătură cu consolidarea datoriei flotante a țării, în luarea la cunoștință a activității desfășurate din partea dlui Ioan C. Brătianu la Genova și — nu în ultimul loc — în desființarea privilegiului acordat de guvernul trecut „Băncii agrare” din Cluj.

— Lovitura, evident politică, ce s'a dat Ardealului economic prin aceasta din urmă este o nouă provocare. Organele partidului național o numesc direct: un „Iustizmord” și astfel ne găsim de nou în preajma unor violente lupte politice, cari pot să îndepărteze sufletul ardelean și mai mult de politica vechiului regat, decât până acum.

— Și de fapt comitetul partidului național a dat de curând un *strașnic comunicat*, care redeschide lupta din primăvară și în care se spune că reușind să angajeze de nou toate elementele adevărat democratice în contra guvernului, se speră, că va și ajunge acum la rezultatul dorit: reîntrarea în legalitate.

— Astfel este aproape sigur, că în locul încoronării plănute pe August la Alba-Iulia, această cetate a Unirii va fi, în schimb, foarte curând locul de încoronare al unei puternice acțiuni de răsturnare a guvernului. Că aceasta va isbuti, ori nu, se va vedea, dar în orice caz politica viitorului apropiat rezervă, mai ales acum după moartea dlui Take Ionescu, surprize din cele mai mari.

— Un eveniment mai important al politicii externe este *conferența internațională dela Haga*. Deschiderea ei solemnă se va face luni în 26 Iunie, dar delegații — experți ai aproape tuturor țărilor, cari au participat la Genova, se găsesc încă de pe la mijlocul lunii în capitala Olandei, pregătind materialul de discuție.

— Știri din Asia-mică anunță, că în curând va bubui de nou tunul. *Grecia armată până în dinți* vrea să încerce adecă o nouă și hotărâtoare ofensivă, care să pună în sfârșit capăt, cu arma, situației nelămurite din părțile acelea.

Știri mărunte.

Personale. *Miercuri în 21 Iunie*, I. Preasfințitul mitropolit Vasile a plecat la băile dela Bazna, unde va rămânea până la Sân-Petru, când urmează să sfințească biserica din Fălfălu (prot. Reghin).

— În locul pâr. Ștefan Roșianu, demisionat, P. V. Ordinariat arhidiecezan a numit de preșident al Reuniunii de misiuni pe pâr. canonic Dr. Ioan Bălan.

Instalarea noului episcop de Lugoj se va face în ziua de 16 Iulie, Dumineca a șasa după Rusalii. Ceice doresc să participe la această festivitate sunt rugați să se anunțe din bună vreme la Oficiul diecezan (episcopesc) din Lugoj.

Concurs. P. V. Ordinariat de Gherla publică, cu terminul de 1 August, concurs la *postul de spiritual al seminarului eparhial* — la care se admit concurenți din întreaga provincia bisericească — și la *postul de vice-rector-econom* la același seminar. Ambele posturi au salare bugetare.

Locale. Măine, Dumineca a treia după Rusalii, va predica în catedrală pâr. Dr. Alexandru Rusu, profesor al academiei teologice.

— La toate institutele noastre de învățământ s'au ținut în cursul acestei săptămâni *examele de sfârșit de an*. Ele au fost publice, dar cu toate acestea public mai număros a asistat numai la cele de gimnastică și muzică. Asupra acestor din urmă poate să mai revenim.

— Direcțiunea școlii normale de învățători ne avisează, că în 5 Iulie c. se va deschide *cursul al treilea pregătitor pentru învățătorii ajutători*. Va ținea timp de 2 luni, până în 5 Septembrie. Elevii sunt dator să-și aducă haine de pat și tăcămurile necesare.

A murit Take Ionescu. S'a stins Miercuria trecută la Roma, în urma unui acces de anghină pectorală. Prin moartea lui țara noastră pierde pe unul din marii săi bărbați de stat, dela care neamul putea aștepta încă foarte mult bine sub raportul consolidării țării întregite, în mare parte prin stăruințele sale animate de o neîntrecută iubire de neam. În politica externă a fost un mare prieten al Apusului civilizată și cu deosebire al Franței, care deplânge moartea lui alături de noi. Rămășițele lui pământeste vor fi aduse în țară și în semn de recunoștință i-se vor face funeralii naționale.

Deschiderea universității populare dela Vălenii de munte s'a amânat pe ziua de 1 August. Inscriserile se pot face până la 25

Iulie, atât la sediul „Ligei Culturale” (Banul Mărăcină 1) cât și la redacția ziarului „Neamul Românesc” (Domnița Anastasia 6) în București. Cursurile promit a fi deosebit de interesante, fiind ținute de profesori ca N. Iorga, V. Pârvan, G. Murnu, D. Gusti, G. Tașcă, E. Panaitescu, Ștefănescu-Goangă și alții.

Loteria „Asociațiunii”. Trimițându-ne ultimile pagini ale listei câștigurilor dela tragerea primă a loteriei sale, Asociațiunea ne avisează, că *terminul de ridicare a câștigului* contra biletului câștigător s'a prelungit până la 31 August 1922. Se desfac acum biletele pentru a doua tragere, care va fi la 31 Decembrie 1922. Ele se găsesc la toate băncile noastre mai de seamă.

Întâlnire colegială. D. Dr. Ioan Vescan, avocat în Târgul-Murăș, ne roagă să avizăm pe colegii cari au terminat liceul din Blaj în 1897, să binevoiască a-i comunica adresa în vederea unei întruniri colegiale ce se va ținea în curând la Blaj.

Dela postă. Pe ziua de 15 Iulie se retrag din circulație timbrele postale franco, emisia 1918, cu efigia Regelui Carol și mandatele și cărțile postale cu timbre incrustate din aceeași emisiune.

Telefonul Unirii.

R. Turda. Da, știm și noi, că precum la Dv. astfel și în alte părți: liceele de stat au încheiat anul școlar binișor înainte de liceul nostru. Și când te gândești, că pentru noi era p'aci să se fixeze ziua ultimă a lunii! — Vom scoate însă și de aici o învățătură: pe viitor liceul nostru va ști să-și aranjeze această chestiune și fără prea multă autorizare dela d. Mateiu din Cluj.

Dr. C. Nășăud. Aprobând conferența episcopescă din 20 Iunie c. „Regulamentul pentru comisiunea catehetică mitropolitană”, tipărirea manualelor de religie chiar și când este vorba de o nouă ediție a lor, nu se mai poate face decât în cadrele prevederilor acestui Regulament. Luați deci măsuri ca editorul să transpună ediția revizuită a manualului Dv. acestei comisii, care neapărat va ști să lucreze așa, încât noua ediție să poată fi pusă pe toamnă în vânzare.

Oficiul par. Șeitin. Am primit suma de Lei 100: 50 pe anul 1922 și 50 în restanța de pe trecut, pentru care mai restăți Lei 30.

Dr. V. Rebrean. Sesarm. Până la sfârșitul anului 1922 mai restăți Lei 31.

„KRISTÁLY” — Spălătorie chimică
CLUJ.

Văpsește și curăță

In Blaj e reprezentat prin

Traian Novac,
comerciant.

Cereți pretutindeni „Unirea”!

Semnați! Semnați!

— Acții —

la Societatea de editură

Sfânta Unire

|| Cea mai importantă
mișcare a vieții no-
|| stre bisericești. ||

Ultimul termin de subscriere:

□ 15 August 1922 □

Cum se vindecă Reumatismu
și Gutta

este o broșură foarte interesantă și instructivă. Acolo veți găsi arătat pe larg toate boalele cum ar fi: reumatismul, gutta, artrita, durerile de șeale, durerile de picioare, migrena, dureri de cap, nevralgii, gravelă urică, boli de piele, etc. etc. precum și modul lor de vindecare. Această broșură se trimite la cerere, în mod gratuit, însă numai câteva zile. Deci vă sfătuim în interesul Dv. să cereți chiar astăzi această broșură, prin o carte postală adresată la
FARMACIA VOREL din Piatra-N.
Moldova